

**Juryrapport winnaars
Online Challenge Dierenwelzijn
Barth-Misset Fonds, 2020**

Alexandra Mikulska, Henry Kozorezov, Mark Dinkelman & Hanna Hartley: eerste prijs (€1000,-)

Deze studenten Animal Husbandry ontwikkelden een tool voor een welzijnscheck in de varkenshouderij die in een grafische weergave laat zien waar het varkenswelzijn op orde is en waar de varkenshouder nog welzijnsverbeteringen kan doorvoeren. De pigpointer is niet volledig origineel: het omzetten van cijfers in visuele info kennen we immers ook al van het koekompas. Ook stelde de jury vast dat de inzender in het voorbeeld dat ze geven een fout maakten in de omzetting van de cijfers. Dat is echter geen aanleiding geweest deze inzending niet hoog te waarderen. De pigpointer voorziet, aldus de jury, in een behoefte in de varkenshouderij, waar welzijnschecks een steeds belangrijker issue worden. De jury verwacht dat de scepsis over kwaliteitschecks die leeft bij sommige varkenshouders met de pigpointer kan worden verminderd, omdat de tool zeer praktisch en gebruiksvriendelijk is en daadwerkelijk aanwijst (niet voor niets is het een 'pointer') waar eventueel iets te verbeteren valt op het gebied van dierenwelzijn. Bij gebruik zal de tool veel impact hebben op het welzijn van de varkens, bijvoorbeeld omdat die kan helpen bij het bestrijden van staartbijten en zo het staartcouperen kan helpen overbodig te maken. De jury is van mening dat invoering van de pigpointer in de varkenshouderij een haalbaar scenario is en meent bovendien dat deze inzending goed aansluit bij het jaarthema van het BMF: Het Maakbare Dier. De jury heeft waardering voor de verzorgde presentatie en voor de betrokkenheid die uit de inzending spreekt bij zowel de varkenshouder als bij de varkens.

- **Nin Bunsamban & Romana Schaefer: tweede prijs (€750,-)**

De inzenders, die beiden studeren aan de opleiding Bedrijfsleider Dierenverzorging van het Citaverde College in Horst, ontwikkelden een verrijkingsspeeltje voor varkens: een jute zak die aan een ketting aan het plafond hangt, dichtgeknoopt is met een stuk touw en gevuld is met stro en bijthoutjes. Het varken wordt uitgedaagd de zak van het plafond te halen en open te krijgen. De jury is kritisch over de aanname van de inzenders dat stro op de vloeren gangbaar is in de varkenshouderij – dat is niet het geval – maar noemt dit voorstel goed doordacht. Het gebruik van verschillende verrijkingmaterialen in één speeltje is een heel goed idee: het is bekend dat varkens intelligent zijn en van variatie houden en met dit speeltje worden ze op verschillende manieren uitgedaagd. De jury is van mening dat deze inzending kan bijdragen aan dierenwelzijn omdat het speeltje staartbijten en dus het couperen van staarten kan voorkomen. De inzending past daarom ook goed bij het jaarthema van het BMF. Wel rees de vraag hoe arbeidsintensief dit product is – moet de boer dagelijks nieuwe zakken ophangen bijvoorbeeld? De vraag hoe lang de varkens dit speeltje interessant blijven vinden lijkt de jury ook verder onderzoek waard. De jury prees de kwaliteit van het filmpje dat de inzenders maakten.

- **Yke Bijlstra: gedeelde derde prijs (€250,-)** Yke Bijlstra, student Dier en Melkveehouderij aan Hogeschool Van Hall Larenstein in Leeuwarden, maakte een ontwerp voor een mobiele koeborstel, die op de rug van

koeien te plaatsen is en dan de staart en zitbeenderen van de koe masseert. De koeborstel is, aldus de inzender, als stressdemper te gebruiken bij stressvolle gebeurtenissen in het koeienbestaan: eerste keer melken, klauwbehandeling, een halsband omdoen e.a. De inzender verwacht dat dit comfortabel is voor de koe en dat het bovendien handig is voor de veehouder, die vaak alleen aan het werk is en bij ingrepen een koe dus ook alleen in bedwang moet zien te houden. Koeborstels bestaan al enige tijd, maar innovatief aan deze borstel, aldus de jury, is dat die mobiel is, licht (in tegenstelling tot bestaande borstels), en dat deze het koeienlijf op drie plekken tegelijk borstelt. Hoewel de mobiele koeborstel ingrepen bij dieren niet verfijnt, vermindert of overbodig maakt, is denkbaar dat die stress kan verminderen tijdens ingrepen. De jury moedigt de inzender aan onderzoek te gaan doen naar de concrete werking van de borstel: gebruikt de koe die alleen vanuit comfort of heeft de borstel daadwerkelijk een meerwaarde in stressvolle situaties? En is er daarnaast een bredere toepassing mogelijk in de stal? De jury vindt dat uit het voorstel grote betrokkenheid spreekt bij het welzijn van koeien.

- **Veerle Haak : gedeelde derde prijs (€250,-)** De inzender, student Animal Sciences aan de WUR, pleit ervoor koeien niet langer te onthoornen en de ongemakken die koeienhoorns met zich meebrengen (zoals verwondingen door confrontaties tussen koeien) te bestrijden met een rubberachtig overtrekje voor de hoorns. De jury merkt op dat dit voorstel niet heel hoog scoort qua innovatie, omdat het in allerlei varianten en kleinschalig al is toegepast. Maar de juryleden vinden het voorstel uiterst sympathiek: zij denken met Veerle dat schade door hoorns weliswaar primair ontstaat door onvoldoende ruimte in de stallen, maar dat een beschermende hoornvertrek, als die zou worden ingevoerd in de melkveehouderij, een goede en haalbare eerste stap is om het verwijderen van hoorns overbodig te maken en zo het welzijn van koeien te verbeteren. De jury acht het een uitvoerbaar voorstel en denkt dat het nuttig zou zijn als de inzender verder onderzoek zou gaan doen naar geschikt materiaal en een passende productiewijze van de hoornvertrekken. Ook bij deze inzending roemde de jury de empathie met dieren die er uit spreekt.

Over de juryleden:

Helga van Veen studeerde diergeneeskunde en heeft het grootste deel van haar loopbaan bij de Dierenbescherming gewerkt. Tegenwoordig is ze voorzitter van de Stichting Beter Leven keurmerk. Daarnaast is ze lid van de Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade.

Dorien Eppink studeerde diergeneeskunde en dierwetenschappen. Ze werkte als kwaliteitsmanager bij Vion Food en is nu docent Duurzame Veehouderij bij Van Hall Larenstein in Velp. Dorien zit in de jongerenafdeling van de Raad voor Dieraangelegenheden.

Marko Ruis studeerde biologie en promoveerde op een onderzoek naar de effecten van stress op het welzijn van varkens. Hij is docent/onderzoeker Dierenwelzijn aan Van Hall Larenstein in Leeuwarden en werkt als onderzoeker Dierenwelzijn in de Veehouderij bij Wageningen Livestock Research.